

Avoimen datan hyödyntämisestä ja vaikuttavuudesta

Fakta Julkaistu 17.03.2017 klo 13:48 Kirjoittaja Tommi Kutilainen

Avointa dataa ja massadataa (big dataa) innovaatioinnossaan hyödyntävät yritykset tekevät markkinoiden kannalta uusia tuoteinnovaatioita suhteellisesti huomattavasti useammin kuin yritykset, jotka eivät hyödynnä dataa. Elinkeinoelämän tutkimuslaitoksen ja Open Knowledge Finlandin tutkimuksen mukaan dataa innovaatioiden kehittämisessä käyttäneiden informaatio- ja viestintätoimialan yritysten liikevaihto kasvoi vuosina 2012–2014 keskimäärin yli 17 prosenttia enemmän kuin saman toimialan dataa innovaatioissa hyödyntämättömien yritysten liikevaihto.

Etlan ja OKF:n laatimassa raportissa [Avoimen datan hyödyntäminen ja vaikuttavuus](#) kartoitetaan keskeisten perustietovarantojen avoimuutta, selvitetään mahdollisuuksia avoimen datan taloudellisten vaikutusten arviointiin sekä valotetaan avoimen datan käytön ja yritysten innovaatioiden tuottamisen sekä taloudellisen menestyksen välistä yhteyttä. Lisäksi raportissa esitetään konkreettisia ehdotuksia, joiden avulla perustietovarantojen vaikuttavuutta yhteiskunnassa voidaan lisätä.



Kuva CC BY 2.0 Open Knowledge

Datan avaaminen on varsin pitkällä keskeisissä rekisteritietoja hallinnoivissa organisaatioissa. Budjettisyys ovat yhä osin esteenä datan avaamiseen. Julkisen datan avoimuus on välttämätön,

mutta ei riittävä edellytys sen laajalle hyödyntämiselle. Tarvitaan myös työkaluja tiedonhallintaan. Eri virastojen ja hallinnonalojen tiedonhallintakäytännöt ovat epäyhtenäisiä ja tietojen hallinnassa sekä ohjauksessa on kehitettävää. Tiedonhallintaan on kehitetty hyviä työkaluja, kuten tietotilinpäätös, mutta niitä ei ole otettu laajasti käyttöön. Avoimen datan löydettävyys on haasteellista pirstaleisen jakelun takia. Tarvitaan enemmän vuoropuhelua datan tarjoajien ja käyttäjien välillä sekä hallinnonalat ylittäviä parhaita käytäntöjä yhtenäisten avoimen datan hallinta- ja tarjontamallien luomiseksi.

Avoimen datan taloudellisen vaikuttavuuden tutkimisen suurimpana haasteena on tällä hetkellä systemaattisen tiedonkeruun puute avoimen datan hyödyntämisestä. On kuitenkin huomattava, että avoin data muodostaa vain pienen osan eri käyttäjäryhmien hyödyntämästä datasta. Datatalouden mekanismien ymmärtämiseksi tarvittaisiin tutkimustietoa yritysten datan käytöstä ja taloudellisista vaikutuksista laajemmin. Aihealueen aineistoanalyysiin perustuvan tutkimuksen mahdollistamiseksi tulisi kehittää datan käyttöä kuvastavaa tilastoaineistojen keräämistä.

Heli Koski, Mika Honkanen, Juha Luukkonen, Mika Pajarinen ja Teemu Ropponen (2017)
[Avoimen datan hyödyntäminen ja vaikuttavuus](#). Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 40/2017.